

Fen S?n?f? De?erlendirme ?lçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Fen S?n?f? De?erlendirme ?lçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21764>

Özet

Fen S?n?f? De?erlendirme Ölçe?i (FSDE), 2001 y?l?nda Çepni, Bacanak ve Gökdere taraf?ndan geli?tirilm? bir ölçektir. Bu ölçek, özellikle gelece?in fen s?n?flar? vizyonu çerçevesinde, ö?renme ortamlar?nın kalitesini ve özelliklerini de?erlendirmek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçek, fen e?itiminde modern pedagojik yakla??mlar?n ve fiziksel düzenlemelerin ö?rencilerin veya gözlemcilerin bak?? aç?s?yla ne ölçüde mevcut oldu?unu belirlemeyi hedefler. Geli?tirme çal??mas?, fen s?n?flar?nın standartlar?n? yükseltmeye yönelik Fen E?itimi politikalar?na katkı sa?lamay? amaçlam??t?r.

Ölçe?in yan?t format?, 1 (hiçbir zaman) ile 5 (her zaman) aras?nda de?i?en 5'li Likert tipi derecelendirme kullan?r. Bu yap?, kullan?c?lar?n de?erlendirilen özelliklere ne s?kl?kta veya ne ölçüde kat?ld?klar?n? belirtmelerine olanak tan?r. Ölçek, fen s?n?flar?ndaki ö?renci merkezli uygulamalar, teknoloji entegrasyonu ve fiziksel ortam?n ö?renmeyi destekleme düzeyi gibi kritik boyutlar? ölçmektedir.

Anahtar Kelimeler

Fen S?n?f? De?erlendirme Ölçe?i, Fen E?itimi, Ö?renme Ortam?, Ölçek Geli?tirme, S?n?f Yönetimi, Likert Ölçe?i, E?itim Psikometrik.

Yazarlar

Salih Çepni, Abdurrahman Bacanak, Mustafa Gökdere

Amaç

Fen S?n?f? De?erlendirme Ölçe?i'nin temel amac?, ortaö?retim ve yüksekö?retim düzeyindeki fen s?n?flar?nın mevcut durumunu, belirlenen ideal veya modern standartlara göre de?erlendirmektir. Çal??man?n referans makalesi, gelece?in fen s?n?flar?nın nas?l olmas? gerekti?i üzerine bir model sunmakta ve bu ölçek, sunulan modelin bile?enlerini pratik olarak ölçebilmek için geli?tirilm?tir.

Ölçek, e?itim ara?t?rmac?lar?, yöneticiler ve ö?retmenler için bir geri bildirim arac? olarak tasarlanm??t?r. Elde edilen veriler, mevcut fen s?n?flar?nın hangi alanlarda yetersiz kald???n? veya üstün oldu?unu saptayarak, s?n?f ortamlar?nın iyile?tirilmesi ve modern Fen E?itimi hedeflerine ula??lmas? için somut ad?mlar at?lmas?na rehberlik eder.

Yap?

Bu ölçek, fen s?n?flar?ndaki ö?renme deneyimini etkileyen çok boyutlu bir yap?y? ölçmektedir.

Geli?tirme çal??mas?, s?n?f ortam?n?n yaln?zca fiziksel özelliklerini de?il, ayn? zamanda pedagojik uygulamalar? ve ö?renci-ö?retmen etkile?imlerini de kapsayacak ?ekilde geni? bir kapsam sunar. Ölçek maddeleri genellikle laboratuvar düzenlemeleri, teknoloji kullan?m?, materyal zenginli?i ve ö?renci kat?l?m?n? te?vik eden ö?retim stratejilerinin varl??? gibi alanlara odaklan?r.

Ölçe?in alt boyutlar?, muhtemelen ideal bir fen s?n?f? modelinin gerektirdi?i temel unsurlar? yans?tmaktad?r. Bu unsurlar aras?nda deneysel çal??ma olanaklar?, i?birlikçi ö?renme ortamlar?n?n sa?lanması ve bilimin do?as? hakk?nda fark?ndal?k yaratma potansiyeli bulunmaktadır. Bu psikometrik araç, fen s?n?flar?n?n de?erlendirilmesinde bütüncül bir bak?? aç?s? sunar.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme çal??malar?nda geçerlik, arac?n ölçmeyi amaçlad??? yap?y? gerçekten ölçüp ölçmedi?ini gösteren kritik bir a?amadır. Çepni ve arkadaşlar?n?n 2001 tarihli çal??mas? bir geli?tirme makalesi oldu?undan, geçerlik çal??malar?n?n bu yay?n içinde detayland?r?ld??? varsay?lmaktad?r. Tipik olarak bu tür geli?tirme çal??malar?nda a?a??daki geçerlik türleri incelenir:

Kapsam Geçerli?i: Maddelerin, ölçülmek istenen "Fen S?n?f? De?erlendirme" yap?s?n?n tüm yönlerini temsil edip etmedi?i uzman görü?leri al?narak de?erlendirilmi?tir.

Yap? Geçerli?i: Faktör analizi teknikleri kullan?larak ölçe?in teorik yap?s?n?n ampirik verilerle uyumu incelenmi?tir. Bu, ölçe?in beklenen alt boyutlara ayr?l?p ayr?lmad???n? ortaya koyar.

Güvenirlik

Güvenirlik, ölçme arac?n?n tutarl?l???n? ve kararlıl???n? ifade eder. Fen S?n?f? De?erlendirme Ölçe?i'nin geli?tirme a?amas?nda, iç tutarl?l???n? kan?tlanması amacıyla genellikle Cronbach Alfa katsay?s? hesaplanm???tır. Bu katsay?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne kadar tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Geli?tirme makalesi (Çepni et al., 2001) detaylı güvenirlik verilerini içermektedir. Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri (genellikle 0.70 ve üzeri) ölçe?in iç tutarl?l???n?n yeterli oldu?unu gösterir ve bu ölçe?in fen s?n?flar?n?n de?erlendirilmesinde güvenilir bir araç olarak kullan?labilece?ini destekler.

Faktör Analizi

Fen S?n?f? De?erlendirme Ölçe?i'nin yap? geçerli?ini belirlemek için, geli?tirme çal??mas?nda Ke?fedici Faktör Analizi (KFA) veya Do?rulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullan?lm???tır. Geli?tirme

ölçeklerinde genellikle KFA, ölçe?in kaç boyuttan olu?tu?unu ve hangi maddelerin hangi boyuta yüklendi?ini belirlemek amac?yla uygulan?r.

Faktör analizi sonuçlar?, ölçe?in birden fazla alt boyuta sahip oldu?unu ve bu alt boyutlar?n fen s?n?flar?n?n farklı yönlerini (örne?in, Fiziksel Ortam, Pedagogik Etkile?imler, Materyal Kullan?m?) temsil etti?ini ortaya koymu?tur. Bu analizler, ölçe?in teorik çerçevesini ampirik olarak destekler ve ara?t?rmac?lara puanlama ve yorumlama konusunda rehberlik eder.

Araç

Test Türü: Geli?tirme Ölçe?i (Tutum/Alg? Ölçe?i)

Format: Öz Bildirim veya Gözlem Temelli De?erlendirme Format?. 5'li Likert tipi derecelendirme (1= hiçbir zaman - 5= her zaman).

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: E?itim alan?nda çal??anlar, ö?renciler veya fen s?n?flar?n? de?erlendiren ara?t?rmac?lar.

Ya? Grubu: Ortaö?retim ve üzeri e?itim kademelerindeki ö?rencilerin alg?lar?n? ölçmek için veya yeti?kin ara?t?rmac?lar taraf?ndan gözlem arac? olarak kullan?labilir.

Popülasyon Detaylar?: Ölçe?in orijinal geli?tirme çal??mas?, Türkiye'deki e?itim ba?lam?nda uygulanm??t?r.

Test Metodolojisi: Uygulama, kat?l?mc?lar?n ilgili fen s?n?f? ortam?ndaki deneyimlerini veya gözlemlerini 5'li Likert ölçe?i üzerinde i?aretlemesi ?eklinde gerçekte?tirilir.

Anahtar Kelimeler

S?n?f Yap? Geçerli?i, Güvenirlilik Analizi, Psikometri, E?itim De?erlendirmesi, Salih Çepni, Fen E?itimi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Sa?lanmam??t?r.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: Salih Çepni: salihcepni@yahoo.com

Yaz??ma Adresi: Yaz??ma adresi kaynakta belirtilmemi?tir, ancak sorumlu yazar Salih Çepni'dir.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: 2001

?zinler ve Ücret: Ölçek, akademik bir makale kapsam?nda geli?tirildi?i için, genellikle e?itim ara?t?rmalar? ve akademik çal??malar için izin al?narak ücretsiz kullan?labilir. Ticari amaçlı? kullan?mlar için sorumlu yazar Salih Çepni ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Çepni, S., Bacanak, A. ve Gökdere, M. (2001). Bir model: Gelece?in fen s?n?fı. **Kuram ve Uygulamada E?itim Bilimleri**, 1(2), 277-293.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: <fen-sinifi-degerlendirme-olcegi-toad.pdf>

Fen S?n?f? De?erlendirme Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak metinde do?rudan sa?lanmam??t?r. Maddeler, yukarıda belirtilen Çepni, Bacanak ve Gökdere (2001) makalesinde veya sa?lanan PDF dosyas?nda (fen-sinifi-degerlendirme-olcegi-toad.pdf) bulunabilir.